

ELENA-MIHAELA PRISACARIU:
VIAȚA RELIGIOASĂ ÎN COMĂNEȘTI.
PAROHIILE ORTODOXE
(ANII 30–40 AI SECOLULUI XX)

Alexandru MAXIM¹
pr.maxim@yahoo.com

ABSTRACT: No matter of the geographical are or the historical time, the religion had a big influence on the history. In this case, the base of the religious life in the Comănești town will be described by using documents from the archive of Saint Spiridon, Lăloaia and Leorda churches. Basically the religious aspects are offered by the correspondence between the priests of the parishes and different institutions: Ministerul Cultelor, Patriarhia Română (after 1925), Prefectura Bacău, Primăria Comănești, Episcopia Romanului, Protoieria Trotuș, some of the schools from Comănești town and the representatives of the constabulary, the police or the economical institutions from this area (Centrul Carbonifer).

KEYWORDS: Parishes, spiritual life, Orthodox Church's community, involvement, parish priest

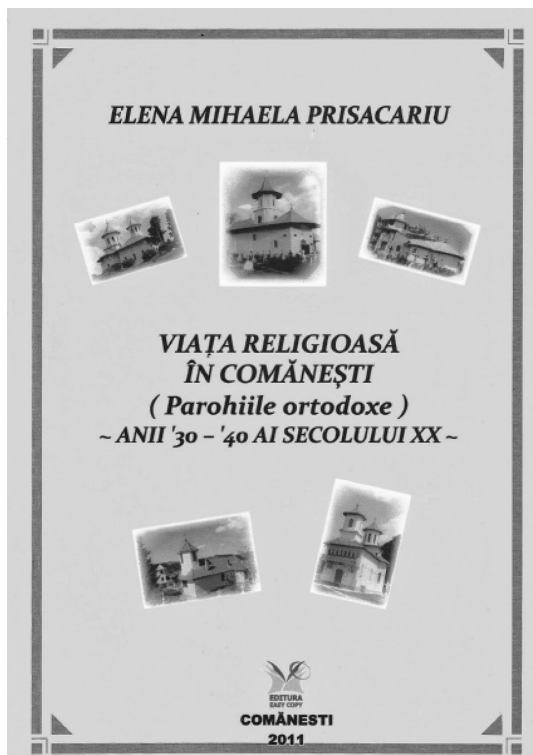
La începutul lunii iunie, la Comănești, a apărut o nouă carte de istorie locală, mai precis despre viața religioasă din localitate – „*Viața religioasă în Comănești. Parohiile ortodoxe (anii 30–40 ai secolului XX)*”, autoarea fiind profesoara Prisacariu Elena-Mihaela de la Colegiul Tehnic „Dimitrie Ghika” din aceeași localitate.

Autoarea este absolventă a Facultății de istorie din cadrul Universității „Al. I. Cuza” Iasi, promoția 1992–1997 și în urmă cu 4 ani a obținut gradul didactic I în învățământ în urma redactării unei lucrări științifice și metodice având același subiect, sub îndrumarea prof. univ. dr. Gheorghe Cliveti. Noutatea celor două lucrări constă în materialul folosit în

---

1 Preot paroh, Biserica Sf. Spiridon, Comănești, jud. Bacău.

vederea alcătuirii, respectiv documentele din arhive, necercetate până la acel moment pe această temă.

Foto: – Coperta cărții: Elena-Mihaela Prisacariu: *Viața religioasă în Comănești. parohiile ortodoxe (anii 30–40 ai secolului XX)*, Editura Easy Copy, Comănești, 2011, 142 pg.

Dacă prima lucrare a prezentat aspecte religioase din secolele XVIII, XIX și prima jumătate a secolului XX, a doua se referă la relațiile dintre credincioși, preoți și diferite autorități – Ministerul Cultelor, Episcopia Romanului, alte parohii din zonă, primăria Comănești, primăria Lăloaia, Prefectura Bacău, Protoieria Troțuș, unități ale jandarmeriei, conducerea Creditului Carbonifer, școli sau organizații din localitate – în anii '30 și '40 ai secolului XX.

Capitolul I cuprinde o scurtă istorie a Comăneștiului din antichitate până în prezent, accentul punându-se pe acele evenimente majore care au

influențat dar și determinat istoria locală. Este subliniată evoluția comunității comăneștene din cele mai vechi timpuri, dar și aspecte ale contribuției familiei Ghika-Comănești la modernizarea acestei așezări moldave.

Începutul de secol XX este marcat atât de dezvoltarea industriei miniere și forestiere, dar și de începerea primului război mondial. Ca și celelalte așezări din zonă, Comăneștiul se confruntă cu problemele specifice refacerii de după război, cunoscând apoi și realitățile unui nou conflict mondial dar și transformările specifice perioadei comuniste.

În capitolul II sunt prezentate, pe larg, evoluțiile parohiilor ortodoxe Sfântul Spiridon, Lălaoia și Leorda, evenimentele majore ale istoriei naționale (domnia lui Ferdinand I, aspectele confruntării politice din perioada interbelică, revenirea prințului Carol în țară și domnia sa, dezvoltarea economică, măsurile antisemite, începutul celui de-al doilea război mondial, desfășurarea războiului și implicațiile acestuia), influențându-le major pe cele de importanță locală.

Preoți parohi – Gheorghe Hanganu, Simion Lunganu, G. Bogoride, prefecți, primari – Gh. Paraschiv, Toma Lascăr, reprezentanți ai unor instituții centrale și locale, laice sau religioase-episcopul Lucian, iconomul Ioan Matei, dar și simplii creștini citați sau nu – Vasile Miron, Ion Chiriac, Ion Paisa, Ion Prisecaru, Gh. Tranole, devin actori ai unei istorii locale, documentele studiate prezentând probleme sociale, economice, spirituale, probabil întâlnite și în alte zone ale României.

Cele mai multe documente din această perioadă se referă la situația credincioșilor ortodocși după război, implicarea preoților în comunitate, participarea acestora la viața culturală, economică, dar și politică a Comăneștiului, situația construcțiilor religioase și numărul și situația materială sau morală a credincioșilor din diferite parohii, dar și la aspecte de ordin comemorativ, de amintit fiind acțiunile specifice Zilei Eroilor. De amintit pentru această perioadă sunt precizările referitoare la diversele colete făcute sub îndrumarea Episcopiei Romanului și a Protoieriei Troțuș în vederea construirii unor noi lăcașuri de cult sau a refacerii unora, a ajutoării tinerilor care urmau o carieră teologică, dar și a unor comunități care se confruntaseră cu inundații sau incendii sau a unor asociații cu caracter caritabil, ultimele mai ales pentru perioada de început al celui de-al doilea război mondial. O categorie importantă de documente sunt cele de natură financiar-contabilă care reflectă în mare măsură situația economică din diferite etape ale refacerii și dezvoltării economice.

Autenticitatea dar și importanța lucrării este completată de anexele care cuprind copii xerox ale documentelor din Arhivele Naționale – Filiala Bacău, studiate de autoare și aduse în atenția celor interesați de acest aspect al istoriei Comăneștiului, dar și de o serie de hărți și fotografii ale parohiilor prezentate.